

Retzut

1058

## **A 290 DIES DE L'EURO**

**Carles A. Gasòliba i Böhm**

**Intervenció a  
Tribuna Barcelona**

**Barcelona, 16 de març de 1998**

D'aquí a *290 dies tindrem l'euro*, però d'aquí a *onze setmanes*, el primer de maig es decidirà quines economies integraran la Unió Econòmica i Monetària ( UEM ), amb l'euro com a moneda única. Amb aquesta decisió s'anunciaran els tipus de canvi entre les monedes que integraran la UEM. Estem a punt d'entrar en una nova era europea, amb efectes profundíssims en la nostra economia, per la qual cosa es precisa dedicar-hi la més gran atenció.

En aquesta intervenció voldria presentar a la seva consideració alguns elements que crec d'especial interès en relació a aquesta *autèntica revolució* en aspectes claus de la nostra economia.

El primer element a tenir en compte és que l'euro respon a un objectiu fonamental de la Unió Europea i, que no té una *dimensió* exclusivament econòmica, també la té *política*. *Una moneda única europea és una mostra ben clara de la pròpia existència de la Unió i de la seva sobirania*. L'euro obeeix, en conseqüència, a la pròpia lògica del procés cap a l'Europa unida.

També respon a la *lògica del Mercat Interior Europeu*. La seva realització, l'eufòria i l'eurooptimisme que varen caracteritzar la Unió a finals dels 80 varen portar a dotar-la d'una moneda única. *El Tractat de Maastricht va confirmar la decisió, establint els objectius, el procés, les condicions i les institucions per arribar precisament a partir del 1999 a tenir una UEM amb l'euro com a moneda única*.

En aquesta lògica econòmica, recordem que en les successives etapes del que avui és la Unió, aquesta ha tingut els Estats Units com a referència. Si el propi Mercat Interior Europeu es va fer per dotar-se d'una dimensió de mercat que ens permetés ser competitius en aquells moments amb els Estats Units i Japó, ara es tracta d'assegurar que la Unió Europea, que constitueix la primera àrea comercial internacional, es troba amb què el 30 per cent de les transaccions comercials en el món s'expressen en monedes de la Unió, però més del 50 per cent, en dòlars. El percentatge és encara més elevat en l' àmbit financer, malgrat que la Unió Europea té un PIB similar al dels Estats Units.

Ara ha arribat el moment de culminar aquesta lògica política i econòmica i, d'avaluar quines economies estan en condicions de constituir la UEM. Són economies que compleixen els criteris de Maastricht, que han seguit prou satisfactòriament el procés de convergència econòmica assolint baixes taxes d'inflació i d'interès i que no passen respectivament del 2'7 i el 8 per cent ( Ara la mitjana d'inflació a nivell de la Unió Europea és del 1'3 amb tres Estats membre amb una taxa per sota del 1 per cent: Bèlgica, França i Alemanya, i pràcticament la nostra per sota del 2 per cent ).

La majoria de les economies que s'han fixat com a objectiu integrar-se a la UEM han hagut d'ajustar també els seus comptes públics, amb un 3 per cent màxim de dèficit públic en relació al PIB i un 60 per cent màxim de deute públic. A més a més, les seves monedes han estat estables com a mínim en els dos darrers anys. En conseqüència, les economies de la UEM compleixen criteris que expressen una situació d'estabilitat i solvència.

Ara a Brussel·les es considera que els *Estats membre que integraran la UEM seran onze*. Els sis fundadors : Alemanya, França, Itàlia, Bèlgica, Holanda i Luxemburg, a més d'Irlanda, Espanya, Portugal, Àustria i Finlàndia. La UEM es fonamenta en una base àmplia amb una economia caracteritzada per baixes taxes d'inflació i d'interès, unes divises estables i uns comptes públics certament més sanejats que fa pocs anys en alguns dels Estats membre . En aquest aspecte cal esmentar que amb l'excepció de Finlàndia, França i Luxemburg tots els altres previstos per integrar-se a la UEM depassen el criteri del 60 per cent. És l'únic objectiu que no compleixen, però és també l'únic que permet ser interpretat segons el Tractat. Amb tot, serà encara un tema de discussió abans de la decisió final pel que fa als casos de Bèlgica i Itàlia.

En tot cas, com he esmentat, el primer cap de setmana de maig es constituirà la UEM i amb aquesta s'anunciaran els tipus de canvi de les monedes que la integren. Encara que podran variar, en aquell moment es donarà un senyal claríssim als mercats financers sobre la nova realitat de l'euro, especialment perquè a l'ensem es proposarà ja la persona per presidir el Banc Central Europeu ( BCE ) i els membres del seu comitè executiu. El darrer semestre d'enguany el BCE ja serà operatiu per preparar l'euro.

En conseqüència, *d'aquí a onze setmanes la pesseta ja no variarà pràcticament en relació a les altres de la UEM* i en 290 dies no serà altra cosa que una expressió de l'euro. A mitjans del 2002, desapareixerà. El que per a mi resulta especialment important d'aquest moment és que l'economia espanyola ja no pot esperar un ajust monetari substancial com ha fet tantes vegades en el passat. El darrer i molt profund es va produir fa cinc anys. Amb la integració a

la UEM i l'euro s'ha acceptat que *les variacions dels nivells de productivitat i competència s'expressaran en termes reals de producció i ocupació*, sense el recurs tradicional de l'ajust monetari. Cal tenir en compte que la possibilitat d'influir en la cotització de l'euro des de la perspectiva d'un sol Estat membre és certament reduïda atesa les funcions atribuïdes al Sistema Europeu de Bancs Centrals i al propi BCE. *Ara encara més que abans hem de jugar amb mentalitat europea*, cercant un més alt grau d'integració i capacitat d'influència en el conjunt de la Unió, element cabdal, o fins i tot vital per la nostra economia.

La molt profunda transformació que aquesta nova realitat significa per la pròpia economia europea i les economies que la integren és difícil d'avaluar hores d'ara, però *el que sí sabem són els objectius que té*. El primer, el de l'estabilitat de preus que ha de portar a baixes taxes d'inflació i interès i al manteniment del poder adquisitiu de l'euro. Finances públiques sanejades que han de seguir la lluita contra un endeutament excessiu i ajustar-se al pacte d'estabilitat. Aquest marc ha d'afavorir l'estalvi i la inversió. El moment es bo per realitzar aquesta transformació, les expectatives de creixement són positives, amb taxes de creixement del 3,0 per aquest any i el proper i una baixa de les taxes d'atur també per aquest bienni. L'OCDE preveu un creixement del 2,6 per cent per al període 1999-2003, amb una inflació del 2 per cent i una taxa d'atur que el 2003 seria inferior al 10 per cent ( 9,6 per cent ).

*Unes bones expectatives econòmiques* certament contribuiran a un clima més favorable per acceptar les profundes transformacions que implica l'euro, procés que afectarà tots els nivells de la societat i l'economia, exigint un nou esforç de coneixement i preparació sense abandonar el rigor i la disciplina que ens ha permès integrar-nos en la plataforma constitutiva de la

UEM. *Ni a nivell de l'economia espanyola ni a nivell del conjunt de l'europea s'han fet tots els deures.* No ha estat fàcil arribar, però ara cal mantenir-se i això exigeix dur a terme reformes molt profundes en els sistemes de prestacions socials, en la regulació del mercat de treball, en els ímputs dels factors productius que ajuden a fer més competitiva la nostra economia, en la seva liberalització i millores estructurals. Parlo de factors clau per una economia com la nostra com els de l'ensenyament, la formació professional, l'educació continuada al llarg de tota la vida activa, les activitats de recerca i desenvolupament tecnològic, l'aprofitament de les possibilitats de l'ampliació als nous membres de la Unió de l'Europa Central i de l'Est, de comptar amb les infraestructures adequades per l'activitat empresarial, el règim laboral i la fiscalitat. Tots aquests elements són claus per assegurar l'èxit de la nostra pertinença a l'euro i aprofitar els avantatges que proporciona el mercat de la UEM que encara es consolidarà més i enfortirà la seva presència exterior per la dimensió internacional de l'euro.

Però per aprofitar-ho cal ésser ben conscient i preparar-se. La nostra experiència en el procés d'integració ens mostra la nostra capacitat com es palesa en el progressiu apropament de la renda per habitant a Catalunya amb la mitjana de la Unió Europea.

La Comissió Europea tampoc no és ben conscient de la nova dimensió de la UEM. En els darrers documents que fan referència precisament a la preparació de la decisió de quins països membres la integraran, no es constata encara una orientació global de la política econòmica i monetària que ha d'existir un cop tinguem l'euro. Però a partir del 4 de gener de 1999 veurem la relació amb el dòlar, el ien, la lliura esterlina, el franc suís o el cruzeiro, i això es

gestionarà des del BCE de Francfort; hi haurà demanda d'euros com a moneda de reserva i les administracions públiques faran llurs emissions de deute en euros, i empreses i sectors molt importants en l'economia europea utilitzaran l'euro i les variacions de l'euro també condicionaran la nostra competitivitat, per la qual cosa ens hem d'acostumar a pensar en temes d'economia europea que serà la que expressarà el conjunt de la UEM amb la seva moneda única i, en conseqüència també les polítiques comunitàries hauran de tenir en compte aquesta dimensió a l'hora de considerar, per exemple, la distribució dels seus fons i l'aplicació de polítiques sectorials o horitzontals com la de recerca i desenvolupament o homologació de productes i la seva incidència en les diverses economies dels Estats membre.

Entrem en una nova dimensió, no desconeguda. En coneixem els principals trets, els avantatges potencials que ofereix i els obstacles que cal superar, la qual cosa precisa d'esforç i d'atenció.

Atenció que els agraeixo a vostès.

Moltes gràcies.



Patronat Català Pro Europa  
Àrea d'Informació



## € L'estat de la convergència

Les previsions de la Comissió Europea per a 1997

	Comissió Europea			
	Deute públic (% del PIB)	Dèficit públic (% del PIB)	Inflació (%)	T. interès (%)
Alemanya	61,8	-3	2,1	5,8
Austria	66,1	-2,8	1,9	5
Bèlgica	124,7	-2,6	1,7	5,9
Dinamarca	67	1,3	2,1	6,3
Espanya	68,1	-2,9	2,1	6,9
Finlàndia	59	-1,4	1,3	4,8
França	57,3	-3,1	1,3	5,8
Grècia	109,3	-4,2	6	10,3
Irlanda	65,8	0,6	1,4	6,5
Itàlia	123,2	-3	2,2	7,5
Luxemburg	6,7	1,6	1,6	6,1
Països Baixos	73,4	-2,1	2,1	5,7
Portugal	62,5	-2,7	2,2	6,9
Regne Unit	52,9	-2	2,4	7,2
Suècia	77,4	-1,9	1,8	6,9
REFERÈNCIA	60	-3	2,8	7,7
<b>USA</b>			<b>0,3</b>	<b>6,4</b>
<b>JAPÓ</b>				<b>2,4</b>

Fonts:

Comissió Europea, previsions octubre del 1997 (excepte tipus d'interès a llarg termini, que és OCDE, juny del 1997, menys Portugal, Grècia i Luxemburg que són les dades reals d'abril del 1997 de l'FMI).

(Els quadres remarcats indiquen el compliment estricte dels criteris de convergència.)







# news release



eurostat

EMBARGO NOON CET 09.03.98

No 19/98  
9 March 1998

## New year starts with sharp fall from 1.6% EU ANNUAL INFLATION: 1.3% IN JANUARY 13 Member States under 2%, 3 under 1%

EU annual inflation rate fell sharply to 1.3% in January from 1.6% in December 1997, Eurostat – Statistical Office of the European Communities in Luxembourg – reports today. A year earlier it was 2.2%.

The figure is according to the European Index of Consumer Prices (EICP), calculated as an average of the Harmonized Indices of Consumer Prices (HICPs) of Member States.

The EEA rate was also 1.3% – and 2.2% in January last year.

Lowest monthly rates were in Belgium (0.5%), France (0.6%) and Germany (0.8%). Highest were in Greece (4.3%) and Sweden (2.1%). Five Member States were below the EU average; all but Greece and Sweden were under 2%.

Inflation fell to zero in Switzerland. It was down to 1.6% in the USA and remained the same, 1.8%, in Japan. But these are not strictly comparable with HICPs.

Table 1

Annual % inflation measured by HICPs - in ascending order



 eurostat	<u>Jan 98</u> <u>Jan 97</u>		<u>Jan 98</u> <u>Jan 97</u>
EU15 (EICP)	1.3p	Denmark	1.7
Belgium	0.5	Finland	1.8
France	0.6	Spain	1.9
Germany	0.8	Italy	1.9
Austria	1.1p	Sweden	2.1
Ireland	1.2	Greece	4.3
Luxembourg	1.5		
United Kingdom	1.5	Norway	1.6
Netherlands	1.6p	Iceland	2.2
Portugal	1.6	EEA	1.3p

Table 2

## Annual % inflation measured by HICPs

 EUROSTAT	Jan 98 Jan 97	Dec 97 Dec 98	Nov 97 Nov 96	Oct 97 Oct 96	Sept 97 Sept 96	Jan 97 Jan 96
<b>EU15 (EICP)</b>	<b>1.3p</b>	<b>1.6e</b>	<b>1.7r</b>	<b>1.7e</b>	<b>1.8e</b>	<b>2.2e</b>
<b>Belgium</b>	0.5	0.9	1.3	1.2	1.6	2.1r
<b>Denmark</b>	1.7	1.6r	1.6r	1.6	1.9	2.3r
<b>Germany</b>	0.8	1.4	1.4	1.4	1.6	1.7
<b>Greece</b>	4.3	4.5	5.0	4.6	4.9	6.6
<b>Spain</b>	1.9	1.9	1.9	1.8	1.9	2.8
<b>France</b>	0.6	1.2	1.4	1.1	1.5	1.8
<b>Ireland</b>	1.2	1.0e	1.1	0.8e	0.6e	1.8e
<b>Italy</b>	1.9	1.8	1.8	1.9	1.6	2.6
<b>Luxembourg</b>	1.5	1.5	1.5	1.7	1.7	1.3
<b>Netherlands</b>	1.6p	2.2	2.5	2.3	2.5	1.7
<b>Austria</b>	1.1p	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2
<b>Portugal</b>	1.6	2.1	1.9	1.6	1.5	2.8
<b>Finland</b>	1.8	1.6	1.8	1.7	1.6	0.9
<b>Sweden</b>	2.1	2.7	2.7	2.7	2.6	1.3
<b>United Kingdom</b>	1.5	1.8	1.9r	2.0r	1.8	2.1
<b>Iceland</b>	2.2	2.1	1.9	2.1	1.9	2.0
<b>Norway</b>	1.6	2.2	2.1	1.9	2.1	3.2
<b>EEA</b>	<b>1.3p</b>	<b>1.7e</b>	<b>1.7r</b>	<b>1.7e</b>	<b>1.8e</b>	<b>2.2e</b>

p = provisional r = revised e = estimated

### Designed for international comparison

HICPs will be used for the decision in May 1998 on which Member States meet the criterion on price stability for European Economic and Monetary Union (EMU) and by the Commission and the European Monetary Institute (EMI) in their convergence reports that will be presented in March 1998. HICPs are harmonized inflation figures required under Article 109j of the Treaty on European Union (Maastricht Treaty).

Once the Member States of the EMU have been selected, the HICPs for these states will serve as the basis for the construction of the future Monetary Union Index of Consumer Prices (MUICP). This index will be used by the European Central Bank as the main indicator of price stability within the Euro currency area.

HICPs are designed for international comparison of consumer price inflation, although Member States are free to apply them for domestic uses such as indexation or wage bargaining. The focus is on comparability among the indices of different countries as well as on their relative movements. They are not intended to replace national consumer price indices (CPIs) - many Member States are likely to continue using their CPIs for domestic purposes.

More detailed information can be obtained from the publication *Statistics in focus*, Economy and finance, *Harmonized indices of consumer prices*. About 100 HICP sub-indices with corresponding

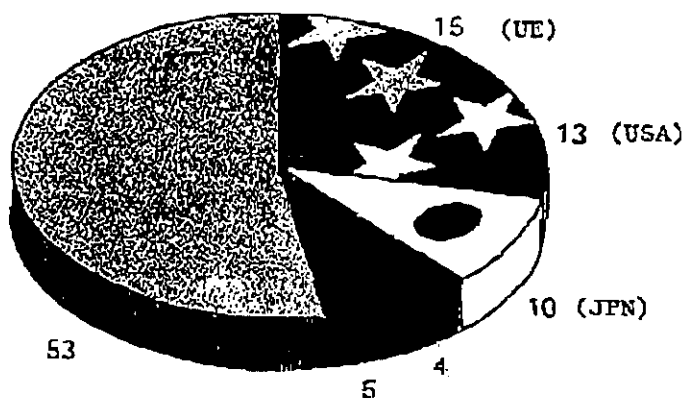
## EUROPA EN EL MUNDO

Fuente: Eurostat

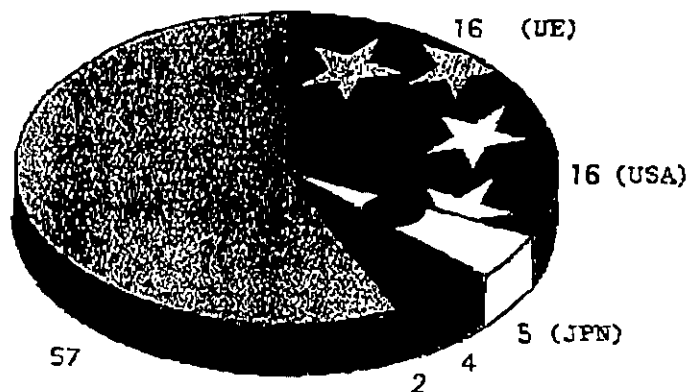
Comercio: la Unión Europea, primer socio en el comercio internacional

Distribución del comercio mundial (en %, 1994)

Importaciones



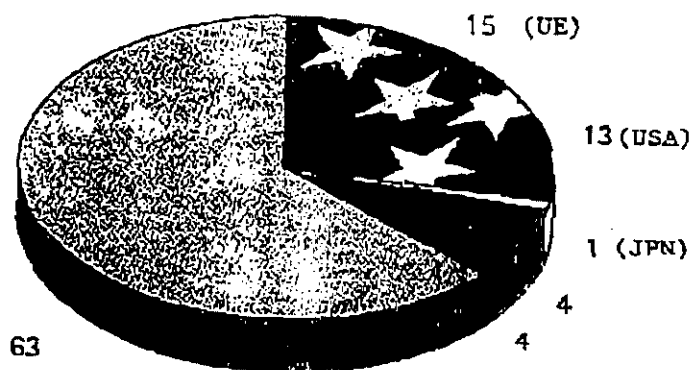
Exportaciones



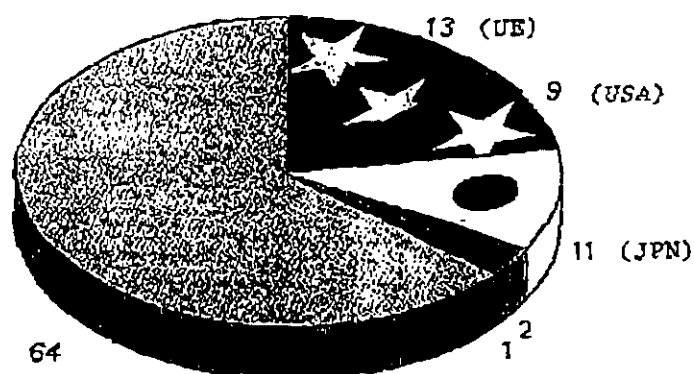
Comercio agrario: Europa, campeona del mundo

Distribución del comercio mundial de productos agrícolas (en %, 1994)

Importaciones



Exportaciones



- EUR 15 (a)
- USA
- JPN
- Canadá
- China
- Resto del mundo

(a) Excluido el comercio entre Estados miembros.

Table 1. European Union (EU), Japan, and North America: Selected Indicators on the Size of the Capital Markets, 1995

	Population (in millions)	GDP	Total Reserves		Stock Market Capitalization	Debt Securities 1/		Bank Assets 2/	Bonds, Equities, and Bank Assets 3/	Bonds, Equities, and Bank Assets 3/ (in percent of GDP)
			Minus Gold	Capitalization		Public (in billions of U.S. dollar)	Private			
EU (15) 4/	369.0	8,427.0	376.3	3,778.5	4,814.4	3,858.6	8,673.0	14,818.0	27,269.5	323.60
EU (11) 5/	286.1	6,803.9	284.5	2,119.4	3,909.7	3,083.5	6,993.2	11,971.6	21,084.2	309.89
EU (8) 6/	181.8	5,054.8	199.2	1,895.8	2,330.4	2,611.0	4,941.4	9,456.0	16,091.2	318.34
North America	387.7	8,065.6	106.7	7,314.7	7,332.2	4,411.9	11,744.1	5,652.4	24,711.1	306.38
Canada	29.6	565.6	15.0	366.3	589.1	93.3	682.4	515.8	1,564.5	276.61
Mexico	94.8	246.2	16.8	90.7	30.7	23.5	54.2	136.6	281.5	114.34
United States	263.3	7,253.8	74.8	6,857.6	6,712.4	4,295.1	11,007.5	5,000.0	22,865.1	315.22
Japan	125.2	5,114.0	183.3	3,667.3	3,450.3	1,875.5	5,325.8	7,382.2	16,375.2	320.21
Memorandum items:										
EU countries										
Austria	8.1	233.3	18.7	32.5	105.9	105.4	211.3	457.7	701.6	300.66
Belgium	10.0	269.2	16.2	105.0	305.1	165.3	470.4	734.2	1,309.5	486.45
Denmark	5.2	173.3	11.0	56.2	142.1	187.8	329.9	155.5	541.6	312.55
Finland	5.1	125.0	10.0	44.1	94.0	50.2	144.2	143.5	331.9	265.54
France	57.5	1,537.9	26.9	522.1	681.9	803.6	1,485.5	2,923.0	4,950.5	320.51
Germany	81.7	2,412.5	85.0	577.4	893.6	1,286.0	2,179.6	3,752.4	6,509.3	269.82
Greece	10.5	114.3	14.8	17.1	99.7	5.8	105.5	63.9	186.4	163.06
Ireland	3.6	61.9	8.6	25.8	38.5	7.4	45.9	82.3	154.0	248.63
Italy	56.3	1,087.2	34.9	209.5	1,222.0	396.2	1,618.2	1,513.5	3,341.2	307.33
Luxembourg	0.4	19.3	0.1	30.4	1.0	15.8	16.8	555.0	602.2	3,124.56
Netherlands	15.5	395.7	33.7	356.5	210.4	177.3	387.7	808.0	1,552.2	392.28
Portugal	9.3	102.7	15.9	18.4	56.0	15.8	71.8	161.8	252.0	245.25
Spain	38.7	559.2	34.5	197.8	301.3	60.5	361.8	840.2	1,399.8	250.34
Sweden	8.8	229.2	24.1	178.0	233.0	185.7	418.7	202.8	799.5	348.84
United Kingdom	58.5	1,106.3	42.0	1,407.7	429.9	395.8	825.7	2,424.4	4,657.8	421.01

Sources: Bank for International Settlements; Bank of England, Quarterly Bulletin (November 1995); Bank of Japan, Economic Statistics Monthly (May 1996); Central Bank of Ireland, Quarterly Bulletin (Winter 1995); International Finance Corporation, Emerging Stock Markets Yearbook 1996; Organization for Economic Cooperation and Development, Bank Profitability: Financial Statements of Banks, 1985-1994; and International Monetary Fund, International Financial Statistics and World Economic Outlook databases.

1/ Domestic and international debt securities shown by the nationality of the issuer.

2/ The 1994 data are shown for all banks except for the following: commercial banks plus savings banks for Denmark; commercial banks for Canada (consolidated worldwide), Greece, Luxembourg, and Mexico; domestically licensed banks for Japan (excluding trust accounts); commercial banks plus savings banks plus cooperative banks for Sweden; and commercial banks plus savings banks plus savings and loan associations for the United States.

3/ Sum of the stock market capitalization, debt securities, and bank assets.

4/ Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Portugal, Spain, Sweden, and the United Kingdom.

5/ Austria, Belgium, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Portugal, and Spain.

6/ Austria, Belgium, Finland, France, Germany, Ireland, Luxembourg, and the Netherlands.